

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 26.11.2015 г.
COM(2015) 690 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА
ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА**

Годишен обзор на растежа за 2016 г.

Укрепване на възстановяването и насърчаване на сближаването

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА
ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА**

Годишен обзор на растежа за 2016 г.

Укрепване на възстановяването и насърчаване на сближаването

ВЪВЕДЕНИЕ

Икономиката на Европейския съюз е в процес на умерено възстановяване. Очаква се постепенно ускоряване на темпото на икономическата активност. Безработицата спада, но остава на високо равнище в сравнение с минали периоди. Възстановяването е благоприятствано от временни положителни фактори, включващи ниските цени на нефта, относително слабото евро и експанзивната парична политика. В него намират отражение и първите резултати от реформите, извършени през последните няколко години. В същото време нарастват тревогите относно сигурността, както и геополитическото напрежение, като се увеличават предизвикателствата в глобалните икономически перспективи, особено в страните с бързо развиващи се икономики

Икономическите резултати и социалните условия, както и осъществяването на необходимите реформи остават неравномерни в рамките на ЕС. Много икономики са все още изправени пред мащабни предизвикателства, свързани с високата степен на дългосрочната и младежката безработица. Растежът на производителността остава слаб, като това засяга конкурентоспособността и жизнения стандарт. Високото равнище на частния и публичния дълг действа възпиращо на инвестициите. Върху растежа и заетостта оказват натиск също редица неотстранени макроикономически дисбаланси. Те са посочени в Доклада за механизма за предупреждение за 2016 г., приет заедно с настоящия годишен обзор на растежа¹.

Безпрецедентният приток на бежанци и лица, търсещи убежище, представляваше през изминалата година значително ново развитие в някои държави членки, което в краткосрочен план има незабавно отражение под формата на допълнителни публични разходи. В средносрочен и дългосрочен план това може да окаже и положително въздействие върху предлагането на работна ръка и растежа, при условие че са налице правилни политики по отношение на достъпа до пазара на труда и процеса на интеграция.

В този контекст политиките следва да бъдат насочени към консолидиране на възстановяването и насърчаване на сближаването, като за критерий служат държавите, постигнали най-добри резултати. Държавите членки трябва да се възползват от сегашните „попътни ветрове“ за ефективно изпълнение на амбициозни реформи и провеждане на отговорни фискални политики. Необходим е възобновен процес на икономическо и социално сближаване във възходяща посока, за да се преодолеят икономическите и социалните различия между държавите членки, а също така и в рамките на самите общества.

Основни констатации в прогнозата на Комисията от есента на 2015 г.

- За ЕС като цяло се очаква растежът на реалния БВП да се увеличи от 1,9 % през 2015 г. на 2,0 % през 2016 г. и 2,1 % през 2017 г.
- В ЕС се очаква заетостта да се увеличи с 1,0 % през 2015 г. и с по 0,9 % през 2016 г. и 2017 г. Очаква се коефициентът на безработица да спадне от 9,5 % през 2015 г. на 9,2 % и 8,9 % съответно през 2016 г. и 2017 г.
- Годишната инфлация ще нарасне от 0 % в ЕС през 2015 г. до 1,1 % през следващата година и 1,6 % през 2017 г.
- Агрегираното отношение на дефицита към БВП за ЕС като цяло се прогнозира да намалее от около 2,5 % през тази година на 1,6 % през 2017 г., докато отношението на дълга към БВП се очаква да намалее от 87,8 %, предвиджани за тази година, на 85,8 % през 2017 г.

¹ COM(2015) 691.

През първата си година Комисията изпълни заявеното от нея и представи амбициозни инициативи, спомагащи за растежа и създаването на работни места, укрепването на икономическото сближаване и повишаването на социалната справедливост. Планът на Комисията за инвестиции за Европа в размер на 315 милиарда евро с цел да се даде първоначален тласък на растежа и създаването на работни места вече е в действие. Комисията направи също така поредица от конкретни предложения, за да постави на място градивните елементи на стратегията за единния пазар², съюза на капиталовите пазари³, енергийния съюз⁴ и цифровия единен пазар⁵. Бяха направени важни стъпки за обезпечаването на справедливо и ефективно корпоративно данъчно облагане⁶. Комисията гарантира бързи законодателни мерки във връзка с пътната карта за задълбочаване на икономическия и паричен съюз (ИПС), посочена в доклада на петимата председатели.⁷ Накрая, Комисията продължава да работи последователно и без прекъсване, за да насърчи изработването на координирана европейска реакция по отношение на бежанците и въпросите на миграцията.

Настоящата Комисия изложи стратегията си за работни места и растеж миналата година при представянето на своя годишен обзор на растежа за 2015 г. Днес тя излага приоритетите за следващата година с годишния си обзор на растежа за 2016 г. Придаването на устойчивост на възстановяването и съживяването на процеса на сближаване могат да бъдат постигнати само ако всички институции и държави членки действат заедно. Това изисква активното участие на Европейския и националните парламенти, социалните партньори, националните, регионалните и местните органи, както и гражданското общество като цяло. В съответствие с предложението си, изложено в съобщението относно завършването на ИПС, Комисията започна работа с Европейския парламент преди представянето на настоящия годишен обзор на растежа⁸. Европейският парламент ще продължи да играе своята водеща роля и да предоставя политически насоки относно икономическите и социалните приоритети. Ролята на националните парламенти е от особено значение за засилването на демократичната отчетност, прозрачността и насърчаването на ангажимента за реформите.

1. Приоритети на политиките

Икономическите и социалните приоритети на годишния обзор на растежа за 2015 г. остават валидни, но е необходимо да бъдат засилени политическите усилия за придаването на устойчивост на възстановяването, за отключването на инвестициите, за увеличаването на капацитета за адаптиране на държавите — членки на ЕС, за насърчаването на производителността и за ускоряването на процеса на сближаване. С оглед на това Комисията предлага усилията да се съсредоточат върху следните три приоритета за 2016 г.:

— **Възобновяване на инвестициите** — i) постигнатият напредък относно мобилизирането на частни и публични инвестиции и избора на стратегически проекти в рамките на Плана за инвестиции за Европа трябва да бъде придружен от подобряване

² COM(2015) 550.

³ COM(2015) 468.

⁴ COM(2015) 080.

⁵ COM(2015) 192.

⁶ COM(2015) 302.

⁷ COM(2015) 600.

⁸ Включително на пленарното заседание на 11 ноември 2015 г.

на инвестиционната и регулаторната среда както на национално, така и на европейско равнище; ii) банковият съюз трябва да бъде завършен, за да се укрепят финансовата стабилност в еврозоната и извън нея. Работата по отношение на съюза на капиталовите пазари трябва да бъде ускорена, така че дружествата да имат достъп до многобройни и разнообразни източници на финансиране, а финансовият сектор да може да оказва пълна подкрепа на реалната икономика. Трябва да се вземат мерки по отношение на натрупаните дългове, които пречат вземането на решения за финансиране и инвестиции; iii) инвестиционните приоритети не трябва да се ограничават до традиционната инфраструктура, а е необходимо да обхванат и човешкия капитал и свързаните социални инвестиции;

— **Продължаване на структурните реформи за модернизирването на нашата икономика** — i) реформите трябва да се основават на ефективна координация между държавите членки и да целят по-висока производителност и по-голямо сближаване; ii) политиките относно пазара на труда се нуждаят от баланс между аспектите на гъвкавостта и сигурността. Следва да се постави специален акцент върху борбата с младежката и дългосрочната безработица; iii) по-интегрираните и конкурентоспособни пазари на стоки и услуги следва да стимулират иновациите и създаването на работни места;

— **Отговорни фискални политики** — i) в много държави е необходимо да продължи подкрепата за фискалната консолидация, която благоприятства растежа и капиталовите инструменти, ii) в данъчните системи е необходимо да се действа по отношение на факторите, които премахват стимулите за създаването на заетост, а самите системи да бъдат направени по-справедливи и още по-ефективни, iii) следва да бъдат модернизираны системите за социална закрила, така че да реагират ефективно на рисковете през целия жизнен цикъл, като същевременно се запази фискалната им устойчивост с оглед на предстоящите демографски предизвикателства.

Тези приоритети подкрепят пътната карта, определена от петимата председатели с цел завършването на европейския икономически и паричен съюз. Те включват също така по-изразен акцент върху заетостта и социалните резултати.

Въз основа на опита от последната година отсега нататък европейският семестър ще бъде структуриран в два последователни етапа, като се разграничават по-ясно европейски момент (от ноември до февруари) и национален момент (от януари до юни). Освен необходимите по-голяма координация и по-стриктно наблюдение на икономическите политики и бюджетните процеси на всички държави членки от еврозоната, съществува потребност да се наблюдава и анализира отблизо съвкупната икономическа, социална и фискална ситуация в еврозоната като цяло, като този анализ се взема предвид при изготвянето на националните политики. С цел още на ранен етап да бъдат взети по-добре под внимание предизвикателствата пред цялата еврозона, заедно с настоящия годишен обзор на растежа Комисията публикува сега своето предложение за препоръки за еврозоната.⁹

Стратегията „Европа 2020“ — подобрени прилагане и мониторинг

Стартирала през 2010 г. като стратегията на ЕС за осигуряване на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в Европа, стратегията „Европа 2020“ определи пет амбициозни цели в областта на заетостта, научноизследователската и развойна дейност, изменението на климата и енергетиката, образованието и

⁹ COM(2015) 692 и SWD (2015) 700.

борбата срещу бедността и социалното изключване, които трябва да бъдат постигнати от ЕС до 2020 г. Макар да сме на път да постигнем целите в областта на изменението на климата, енергетиката и образованието, кризата попречи на напредъка по другите цели, по-специално по отношение на бедността и социалното изключване, където положението се е влошило. Стратегията „Европа 2020“ служи като референтна рамка за дейностите на равнището на ЕС, в Парламента и различните състави на Съвета, а също така и на национално и регионално ниво: държавите членки определиха национални цели в отговор на целите на ЕС; в контекста на годишните национални програми за реформи бе извършвано докладване по тези цели; Евростат редовно публикува подробни доклади относно постигнатия напредък¹⁰. Стратегията „Европа 2020“ бе водеща по отношение на стратегическите решения в работата на Комисията. Тези стратегически решения насочват също така разходите на ЕС: те послужиха за ориентир при изготвянето на МФР за периода 2014—2020 г., при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове и при стартирането на нови програми за финансиране на равнището на ЕС. Добър пример в това отношение е създаването на програма „Хоризонт 2020“ за научни изследвания, иновации и технологично развитие, чието финансиране получи значително увеличение, въпреки ограничените като цяло бюджетни средства на равнището на ЕС.

През 2014—2015 г., с приближаването към средата на периода до 2020 г., Комисията организира преглед на стратегията „Европа 2020“, като се започна със съобщението „Преглед на резултатите от стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“. Като част от този процес се проведе обществена консултация, която показва, че стратегията „Европа 2020“ продължава да се възприема като подходяща рамка за насърчаване на създаването на работни места и растежа на равнището на ЕС и на национално равнище. Макар да не бяха постигнати резултати във всички области, тя има добавена стойност и генерира положителни ефекти, по-конкретно чрез стартирането на действия, както на европейско равнище, така и в държавите членки в редица области, които представляват основен двигател за създаването на работни места и за растежа. Консултацията обаче показва също, че стратегията все още не е достатъчно застъпена в държавите членки и че се изисква по-голямо участие на място.

След проведеня преглед Комисията ще използва по най-добрия начин съществуващата стратегия и нейните инструменти чрез подобряване на нейните прилагане и мониторинг в контекста на европейския семестър. На тази основа Комисията коригира насоките за държавите членки относно изготвянето на техните национални програми за реформи, за да се гарантира, че стратегията „Европа 2020“ ще продължи да играе изявена роля.

Успоредно с това през следващата година Комисията ще започне процес на разработване на дългосрочна визия отвъд 2020 г., като се отчитат също така новите цели за устойчиво развитие, приети от ООН за 2030 г. Уроците, извлечени от прегледа на „Европа 2020“, ще бъдат взети предвид в този процес.

2. Подновяване на инвестициите

В контекста на ниски лихвени проценти, достатъчна ликвидност на финансовите пазари и намаляване на задлъжнялостта от страна на публичните и частните участници нивата на инвестиции остават ниски. Това подчертава необходимостта от Плана за инвестиции за Европа: съгласувани действия за инвестиции с цел запазване на конкурентоспособността и стимулиране на икономическата дейност. Планът цели да стимулира финансирането на инвестициите, премахването на бариерите, увеличаването на иновациите и задълбочаването на единния пазар.

Изпълнение на Плана за инвестиции за Европа

Преди една година Комисията предложи План за инвестиции, насочен към мобилизирането на най-малко 315 милиарда евро допълнителни инвестиции през

¹⁰ По-интелигентно, по-екологосъобразно, по-приобщаващо? Показатели в подкрепа на стратегията „Европа 2020“, Евростат, 2015 г.

следващите три години и връщането на инвестициите към устойчивите нива отпреди кризата. Целта на плана за инвестиции е мобилизирането на допълнителни инвестиции в Европа посредством съществуващи и нови инструменти, създаването на по-добра среда за инвестиции и допълнителното укрепване на единния пазар.

Благодарение на бързата подкрепа на Европейския парламент и Съвета, а също и на оперативната работа на Европейската инвестиционна банка, Планът за инвестиции вече функционира. Предложеният през януари от Комисията Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) е в действие, като подкрепя високорискови, но с висока доходност, проекти, които иначе биха срещнали трудности с финансирането. Започна дейност и Европейският консултантски център по въпросите на инвестициите, насочен към подпомагането на инвеститори и организатори на проекти. В началото на следващата година ще бъде пуснат в действие Европейският портал за инвестиционни проекти: той ще служи за рекламирането на потенциални инвестиционни проекти пред инвеститорите въз основа на надеждни и опростени референтни критерии. Голям брой държави членки също са заделили значителни финансови средства за дейностите на фонда чрез националните насърчителни банки или по друг начин.

За задълбочаването на този напредък държавите членки се приканват да продължат да увеличават осведомеността относно ЕФСИ, както и да оказват подкрепа на разработването на частни и публични инвестиционни проекти и платформи за съвместни инвестиции, които да бъдат предоставени на Европейската инвестиционна банка за евентуално финансиране по линия на ЕФСИ и на Европейския портал за инвестиционни проекти с цел привличане на потенциални инвеститори. Услугите на Европейския консултантски център по въпросите на инвестициите биха могли да се използват за изготвянето на по-добри инвестиционни проекти и за достъп до възможности за финансиране от ЕС. Освен това държавите членки, които все още не са предвидили средства за Плана за инвестиции, се приканват да го направят.

В допълнение държавите членки следва да използват напълно възможността за комбиниране на ЕФСИ с други фондове на ЕС в рамките на „Хоризонт 2020“, Механизма за свързване на Европа и европейските структурни и инвестиционни фондове, особено след като програмите на ЕС по многогодишната финансова рамка за 2014—2020 г. сега се разгръщат и във все по-висока степен подкрепят инвестициите на място в цяла Европа — в инфраструктура, иновации и знания. Държавите членки следва да идентифицират онези специфични бариери, било то административни, или регулаторни, които пречат на бързото предоставяне на финансиране, като следва да предприемат и мерки за отстраняването им. В контекста на текущото преразглеждане на многогодишната финансова рамка Комисията също така ще проучи напредъка при използването на фондовете на ЕС, като целта е опростяването и рационализирането на тяхното прилагане, както и увеличаването на синергиите с националните фондове и частното финансиране, което да направи максимален стимулиращият ефект върху националните инвестиции.

Напредък по отношение на ЕФСИ¹¹: вноски на държавите членки и одобрени проекти

Девет държави членки са поели ангажимент да допринесат за Плана за инвестиции, в повечето случаи чрез своите национални насърчителни банки: България (100 милиона евро), Германия (8 милиарда евро), Испания (1,5 милиарда евро), Франция (8 милиарда евро), Италия (8 милиарда евро), Люксембург

¹¹ Положение към 18 ноември 2015 г.

(80 милиона евро), Словакия (400 милиона евро), Полша (8 милиарда евро) и Обединено кралство (8,5 милиарда евро/6 милиарда британски лири).

Що се отнася до МСП и дружествата със средна пазарна капитализация, чрез компонента за МСП ЕФСИ дава възможност на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) за засилване на операциите по програмите по „Хоризонт 2020“ и COSME и насърчаване на растежа в сектора на МСП. Досега Европейският инвестиционен фонд е одобрил 69 проекта с финансови посредници в 18 държави: Белгия, България, Дания, Естония, Германия, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Обединено кралство, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Унгария, Франция, Чешка република и Швеция. От страна на ЕИФ вече са подписани 56 операции с общо финансиране по линия на ЕФСИ от приблизително 1,4 милиарда евро, което се очаква да доведе до инвестиции в размер на повече от 22 милиарда евро. Очаква се да се възползват приблизително 71 000 МСП и дружества със средна пазарна капитализация, включително в Белгия, България, Германия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Обединеното кралство, Полша, Португалия, Словения, Франция и Чешката република.

Освен това Европейската инвестиционна банка одобри 32 проекта по „инфраструктурния и иновационния компонент“ на ЕФСИ. Тези проекти са в следните държави членки: Австрия, Белгия, Германия, Дания, Ирландия, Испания, Италия, Нидерландия, Обединено кралство, Словакия, Финландия, Франция и Хърватия. Приблизително половината от тези проекти са в подкрепа на енергията от възобновяеми източници, енергийната ефективност и други инвестиции, допринасящи за прехода към нисковъглеродна икономика. Други проекти са в областта на научните изследвания и развойната дейност, промишлените иновации, цифровата и социалната инфраструктура, транспорта, както и достъпа на по-малките предприятия до финансиране.

Въз основа на постигнатия до момента напредък по тези два компонента Планът за инвестиции ще доведе до повече от 44 милиард евро допълнително финансиране в ЕС. ЕИБ наскоро обяви, че се очаква ЕФСИ да мобилизира до края на 2015 г. инвестиции в Европа в размер на приблизително 50 милиарда евро.

Необходимо е освен това вниманието да се насочи спешно към подобряването на инвестиционната среда: чрез установяване на по-добра регулаторна предвидимост; чрез подобряване и разнообразяване на източниците на финансиране; и чрез укрепване на условията на равнопоставеност при инвестиране в Европейския съюз и премахване на пречките пред инвестициите в рамките на ЕС, а също и от държави извън ЕС. Беше дадено началото на няколко работни направления на равнището на ЕС, както е посочено в стратегията за единния пазар, енергийния съюз и цифровия единен пазар. Това усилие на ЕС трябва да бъде придружено от усилия на национално равнище.

С цел ускоряване на промените в тези области и увеличаване на привлекателността на държавите членки за инвестиции, редом с настоящия годишен обзор на растежа се публикува специфична за всяка държава информация относно ключовите предизвикателства за инвестициите на национално равнище¹². Този предварителен анализ на инвестиционните пречки във всяка държава членка потвърждава, че има значителни различия между държавите членки в инвестиционните модели и препятствията пред инвестициите. Не съществува универсално решение. Като част от преоформения европейски семестър Комисията възнамерява да започне диалог с държавите членки относно установяването на тези предизвикателства и евентуалното им премахване, включително чрез тематични обсъждания в Съвета. Тези предизвикателства ще бъдат допълнително анализирани в контекста на докладите за отделните страни, предвидени за февруари 2016 г.

Подобряване на условията на финансиране за реалната икономика

¹² SWD(2015) 400.

Условията за кредитиране са значително подобрени, но все още съществуват различия между държавите членки. Предприятията продължават да се сблъскват с различни условия за финансиране в зависимост от тяхното местоположение. Ето защо трябва да продължи напредъкът в осъществяването на политиките, насочени към възстановяване на приемливи условия за финансиране във всички държави членки.

Освен това много държави членки са изправени пред предизвикателството на прекомерно голям частен дълг и на високо ниво на необслужвани кредити, които възпрепятстват функционирането на финансовото посредничество и забавят инвестиционните решения в корпоративния сектор. В някои държави членки ограничената способност за улесняване на решаването на проблема с необслужваните кредити представлява пречка за банките да възобновяват кредитирането.

Друго предизвикателство е необходимостта да се облекчи тежестта от обслужването на дълга върху частния сектор. Това изисква наличието на модерни и ефективни рамки за справяне с неплатежоспособността и несъстоятелността на предприятията. Добре функциониращите рамки, свързани с неплатежоспособността, са от съществено значение за инвестиционните решения, тъй като чрез тях се определят правата на кредиторите и заемополучателите в случай на финансови трудности.

Банковият съюз е значително постижение за укрепване на финансовата стабилност в Икономическия и паричен съюз. Всички държави членки трябва да транспонират цялото съответно законодателство възможно най-бързо. По-специално, от съществено значение е бързото прилагане на Директивата за възстановяване и реструктуриране на банките и на последните изменения на Директивата относно схемите за гарантиране на депозитите. Успоредно с това Комисията предложи допълнителни мерки за завършване на банковия съюз, като предложи създаването на европейска схема за гарантиране на депозитите¹³. Заедно с това ще продължи работата за допълнително намаляване на рисковете в банковия сектор.

Необходимо е също така да се премахнат пречките пред свободното движение на капитали в единния пазар и да се разнообразят и разширят източниците на финансиране за реалната икономика. За тази цел Комисията представи амбициозна пътна карта за постигане на съюз на капиталовите пазари до 2019 г. Някои от необходимите за постигането на това мерки са от правно естество и трябва да се приемат на европейско равнище. Тези инициативи на ЕС трябва обаче да се съчетаят с действия на национално равнище, например чрез усилия за намаляване на административната тежест или като се избягва добавянето на допълнителни изисквания при транспониране на директивите в националното законодателство („свърхрегулиране“), като например данъчни пречки пред трансграничните инвестиции.

Инвестиране в човешки капитал

Интелигентните инвестиции в човешкия капитал на Европа и ориентираните към резултатите реформи на системите за образование и обучение са част от необходимите усилия за възстановяване на работните места и устойчив растеж. Предоставянето на хората на съответните умения е в основата на иновациите и конкурентоспособността; то е основата за високата производителност и е най-добрият

¹³ COM(2015) 586

начин да се попречи на това хората да изпаднат в безработица, както и служи за намаляване на риска от бедност и социално изключване. Въпреки че ЕС е основен производител на умения и знания, системите му за образование и обучение не постигат достатъчни резултати в международен план. Около 20 % от населението в трудоспособна възраст притежава едва много елементарни умения като езикова и математическа грамотност, а 39 % от предприятията срещат трудности при намирането на служители с необходимите умения. Тези затруднения бяха задълбочени както в резултат от години на криза, така и на бързо развиващия се модел на работа в цифровата икономика: безработицата засегна особено по-нискоквалифицираните работници. Несъответствието между търсените и предлаганите умения се увеличи в много сектори или региони.

Освен това е важно държавите членки да се насърчават социалните инвестиции като цяло, включително в областта на здравеопазването, грижите за децата, подпомагането на жилищното настаняване и услугите по рехабилитация, за да се укрепят сегашните и бъдещите умения на хората да участват в пазара на труда и да се адаптират. Много може да бъде направено с подкрепата на програми на ЕС, като европейските структурни и инвестиционни фондове. Социалните инвестиции предлагат икономическа и социална възвращаемост с времето, особено от гледна точка на изгледите за заетост, доходите от труд и производителността, предотвратяването на бедността и укрепването на социалното сближаване. Предоставянето на социална инфраструктура следва да бъде по-гъвкаво, персонализирано и по-добре интегрирано, за да се насърчи активното включване в пазара на труда на хората в най-уязвимо положение.

3. Продължаването на структурните реформи за модернизиране на нашите икономики

Ефективното осъществяване на реформи, за да се осигури стабилна регулаторна и институционална среда и добре функционираща икономика, е от решаващо значение за насърчаване на инвестициите, стимулиране на създаването на нови работни места, повишаване на жизнения стандарт и насърчаване на сближаването в Европейския съюз.

Всички държави членки следва да използват текущия благоприятен импулс, за да засилят усилията си за осигуряване на добре функциониращ пазар на труда, на стоките и капиталите, качествени системи за образование и обучение, модерни и ефикасни системи за социална сигурност и да насърчават иновациите и предприемачеството.

По-добра координация и подкрепа за структурните реформи

Държавите членки полагат усилия за модернизиране на икономиките си и за преодоляване на макроикономическите дисбаланси, установени през предходни години¹⁴, но продължават да съществуват бъдещи загриженост области и се очертават нови предизвикателства. Това е посочено в Доклада за механизма за предупреждение за 2016 г., публикуван с настоящия годишен обзор на растежа, в който

¹⁴ COM(2015) 691.

редица страни са идентифицирани за задълбочен преглед в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси.

Въпреки че стремежът към сближаване бе подновен, резултатите на държавите членки значително се различават в някои области, които са от решаващо значение за производителността и сближаването. Комисията възнамерява да започне дискусии с държавите членки и ключови заинтересовани страни относно стоящите предизвикателства и оптималните политически отговори, като насърчава сближаването с тези, които постигат най-добри резултати. Целевите показатели, т.е. кръстосаната проверка спрямо определен показател¹⁵ или показатели, свързани с икономическите и социалните резултати и политики във всяка държава членка, могат да бъдат полезен инструмент за идентифициране на незадоволителни резултати и на необходимостта от действия на ранен етап, за следене на напредъка и за ефективна комуникация относно резултатите от действията на политиката. Те могат да допринесат за по-голяма ангажираност от страна на държавите членки относно структурните реформи и за гарантиране на тяхното изпълнение.

Постепенно Комисията ще предложи разработване на целеви показатели и обмен на най-добри практики в различните области на политиката, като се основава на съществуващия тематичен анализ, разработен с държавите членки в рамките на различни форуми. Както бе посочено в доклада на петимата председатели относно „завършване на Европейския икономически и паричен съюз“¹⁶, общите стандарти могат да допринесат за процеса на сближаване към по-устойчиви икономически структури. Според доклада тези общи стандарти следва да са насочени предимно към пазарите на труда, конкурентоспособността, бизнес средата и публичната администрация, както и някои аспекти на данъчната политика.

Освен това финансирането от ЕС може да играе жизненоважна роля за подкрепа на прилагането на реформите и прякото вливане на инвестиции в реалната икономика, ако се осъществява целенасочено и се прилага ефективно. В този контекст приоритетите, заложили във специфичните за отделните държави препоръки, бяха отчетени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за 2014—2020 г. За да подкрепи структурните реформи, Комисията ще се стреми да подобри използването на европейските структурни и инвестиционни фондове в подкрепа на изпълнението на специфичните за отделните държави препоръки, включително посредством използването на мерки за обвързване на ефективността на тези фондове с доброто икономическо управление. Държавите членки следва да положат всички усилия, за да гарантират, че финансирането от ЕС се използва с целия си потенциал. В същото време провеждането на реформите ще бъде подкрепяно чрез съответни програми на ЕС за финансиране в съответната област на политиката и постепенното оказване на техническо съдействие, предоставяно от Службата за подкрепа на структурните реформи към Комисията. Този годишен обзор на растежа е придружен от предложение за финансиране за техническа помощ на държавите членки¹⁷.

¹⁵ Обикновено показателите се оценяват спрямо една или няколко съответни стойности, например средната стойност, най-добрите 25 %, най-добрите в съответната категория, съседна страна или просто страна, от чиито резултати желаем да се поучим.

¹⁶ Доклад от 22 юни 2015 г. Вж. също COM(2015) 600.

¹⁷ COM(2015) 701.

Създаването на работни места трябва да остане основен приоритет на усилията за реформа. Безработица започна да се понижава в контекста на постепенно възстановяване. Макроикономическите политики за подкрепа и въздействието на структурните реформи допринесоха за тези положителни развития. Обаче за много безработни продължава да бъде трудно да намерят работа, тъй като търсенето продължава да бъде ниско и техните умения може да не отговарят на търсените умения за свободните работни места.

Както се подчертава в проекта на съвместния доклад за заетостта¹⁸, безработицата остава твърде висока, като през август 2015 г. 23 милиона европейци са били без работа. Освен това около половината от безработните¹⁹ са били безработни в продължение на повече от една година. Дългосрочната безработица почти се е удвоила от 2008 г.²⁰ насам с големи разлики между държавите членки. Макар и като цяло да намалява, младежката безработица продължава да е твърде висока: над 20 % в повечето държави членки. Националните, регионалните и местните органи следва да постигнат напредък в справянето с младежката безработица в съответствие с целите на „гаранцията за младежта“ чрез системни промени в условията за преход от училище към работа, политиките за активизиране и чрез добре функциониращи публични служби по заетостта.

Постоянната дълготрайна безработица има последствия за обществото като цяло и носи тежки социални последици за засегнатите лица и отрицателно въздействие върху растежа и публичните финанси. Дълготрайната безработица е един от факторите, свързани с увеличението на бедността в ЕС от началото на кризата. През 2014 г.²¹ една четвърт от населението на ЕС е било изложено на риск от бедност или социално изключване.

Държавите членки следва да увеличат усилията си за справяне с дългосрочната безработица в съответствие с насоките, предложени в препоръката относно интегрирането на трайно безработните лица на пазара на труда.²² По-специално, следва да се осъществяват споразумения за работна интеграция и единично звено за контакт, за да се гарантира, че трайно безработните се възползват от индивидуализиран подход, опростен достъп и по-прозрачна подкрепа.

Политическите действия трябва да продължат бъдат насочени към отстраняването на факторите, които премахват стимулите за предприемачеството и създаването на работни места, присъщи на различните национални системи. По-специално, данъчното облагане, свързано с труда и осигурителните системи, следва да бъде разработено и приложено по начин, чрез който се стимулират инвестициите и заетостта. През септември 2015 г. Еврогрупата публикува общи принципи, които следва да направляват усилията на държавите членки от еврозоната за намаляване на данъчната тежест върху труда. Еврогрупата прие показатели за сравнение на данъчната тежест върху труда на държавите членки от еврозоната спрямо средната стойност за

¹⁸ COM(2015) 700.

¹⁹ Над 12 милиона.

²⁰ Достигаща 5,1 % в ЕС и 6,1 % в еврозоната през 2014 г.

²¹ Последни налични данни.

²² Предложение за препоръка на Съвета относно интегрирането на трайно безработните лица на пазара на труда, COM(2015) 462

ЕС, претеглена спрямо БВП. Текущото сравняване чрез показатели, съчетано с обмен на най-добри практики, следва да даде нов тласък на реформите на данъчното облагане на труда на национално равнище и да подкрепи държавите членки в усилията им за намаляване на общите разходи за заетост чрез намаляване на данъчната тежест²³. В допълнение, държавите членки следва да предприемат мерки за насърчаване на новаторска дейност за стартиране на бизнес и да улеснят създаването на работни места, особено в МСП.

Неравнопоставеността между половете по отношение на равнището на заетост продължава да е особено голяма в няколко държави членки. Независимо от факта, че жените постигат по-скоро по-добри резултати от мъжете в образованието, те продължават да бъдат по-слабо представени на пазара на труда. Държавите членки следва да разполагат с цялостен подход за подобряване на баланса между професионалния и личния живот, включително чрез услуги за полагане на грижи, мерки за отпуск и гъвкаво работно време, както и данъчни и осигурителни системи без демотивиращи фактори, възпиращи вторият член на домакинството да работи или да работи повече. Нужно е да се обърне специално внимание на самотните родители и на хората, полагащи грижи за други лица.

Постигането едновременно на гъвкавост и сигурност в света на труда изисква всеобхватни усилия за реформа, за да се преодолее същевременно сегментирането на пазара на труда, да се въведат адекватни промени на заплатите, добре структурирани системи за подпомагане на доходите, политики за улесняване на прехода към нови работни места, предоставяне на търсещи работа лица на подходящите умения и по-добро съчетаване на уменията и свободните работни места. Този подход ще бъде успешен само ако се основава на активното участие на социалните партньори²⁴.

За да се осигурят високи равнища на заетост в целия ЕС и да се постигне напредък в областта на сближаването, реалните заплати трябва да продължат да се променят в съответствие с производителността в средносрочен план. Ролята на социалните партньори в този процес е решаваща. Рамките за определяне на заплатите, включително колективните трудови договори, следва да позволяват известна гъвкавост за диференцирани увеличения на заплатите в различните сектори и в рамките на самите сектори, така че реалните заплати и промените в производителността на труда да бъдат надлежно съгласувани с течение на времето. В този контекст е важно да бъде е гарантирано представителството на работниците и да е налице ефективно координиране на условията на договаряне на възнагражденията между различните равнища.

Държавите членки следва да продължат да модернизират и опростяват законодателството за защита на заетостта, да гарантират ефективна защита на работниците и да насърчават прехода на пазара на труда между различни работни места и професии. Стабилните и предвидими работни взаимоотношения и особено по-постоянните трудови договори водят до това, че работодателите и служителите

²³ Изявление на Еврогрупата относно програмата за структурни реформи — тематично обсъждане по въпросите на растежа и създаването на работни места: сравнително проучване на данъчната тежест върху труда, 638/15, 12/09/2015.

²⁴ Насоките за заетостта (Решение 11360/15 на Съвета от 5 октомври 2015 г.) приканват държавите членки да следват националните практики за социален диалог и да позволяват изграждането на необходимото политическо пространство за широкообхватно проучване на социално-икономическите проблеми при провеждането на реформи на пазара на труда, включително националните механизми за определяне на заплатите.

инвестират повече в умения и в учене през целия живот. Те позволяват на хората да планират бъдещето си, като осигуряват трайни перспективи за кариера и увеличение на доходите. През последните години нарастването на общата заетост бе предизвикано основно от увеличаването на броя на временните договори, което не е необичайно в ранните етапи на възстановяване на икономиката. По-общото развитие към по-гъвкави пазари на труда следва да улесни създаването на работни места, но следва също да позволи прехода към по-постоянни договори. То не трябва да води до по-несигурни работни места. Държавите членки следва също така да увеличат усилията си за борба с недекларирания труд.

Необходими са по-ефективни системи за социална закрила за борба с бедността и социалното изключване, като същевременно се запазят устойчивите публични финанси и стимулите за работа. Всяко развитие в тази посока ще трябва да продължи да гарантира, че структурата на добавките към трудовите доходи, обезщетенията за безработица и схемите за минимален доход представляват стимул за навлизане на пазара на труда. Адекватното и добре планирано подпомагане на доходите, като например обезщетенията за безработица и схемите за минимален доход, позволяват на безработните да инвестират в търсене на нова работа и в обучение, като се увеличават шансовете им да намерят подходяща работа, която отговаря на уменията им.

И накрая, необходими са всеобхватни мерки за интегриране за онези, които са най-отдалечени от пазара на труда, и особено в отговор на неотдавнашното пристигане на голям брой бежанци. Интеграцията на мигрантите, и по-специално бежанците, изисква всеобхватен подход, за да се улесни достъпът им до пазара на труда и участието им в обществото като цяло.

По-нататъшно подобряване на пазарите на продукти и услуги и на бизнес средата

Подобряването на функционирането на пазарите на продукти и услуги продължава да бъде предизвикателство за много държави членки. Предизвикателства са различни в отделните държави членки, но включват подобряването на гъвкавостта на пазарите на продукти и услуги, подобряването на качеството на научните изследвания и иновациите, намаляването на регулаторните и административните тежести, укрепването на публичната администрация и подобряването на съдебната система и на рамките, свързани с неплатежоспособността. Като се има предвид неравномерното им и често неамбициозно прилагане на Директивата за услугите в периода 2012—2014 г., много държави членки можаха да получат само част от ползите, като същевременно значителни печалби все още не са реализирани.

Необходими са отворени и конкурентни пазари на стоки и услуги за насърчаване на ефективното разпределение на ресурсите и за улесняване на инвестициите. По-гъвкавото регулиране на пазарите на услуги би довело до по-висока производителност и би могло да улесни навлизането на пазара на нови участници, намаляването на цените за услуги и да гарантира по-голям избор за потребителите. Освен това производителността на бизнес услугите е от решаващо значение за конкурентоспособността на някои икономически сектори, например сектора на производството. Пречките за навлизане на тези пазари са високи в някои държави членки. Националните усилия за реформи следва да се съсредоточат върху премахването на непропорционални и неоснователни изисквания за издаване на

разрешение. Комисията ще продължи да работи в тясно сътрудничество с държавите членки за премахването на тези пречки.

Търговията на дребно играе важна роля за икономиката на ЕС (9,6 % от добавената стойност и 13,1 % от заетостта). Липсата на динамика в този сектор води до високи цени на дребно, като ефективно намалява покупателната способност на потребителите. Изследванията показват, че тези високи цени на дребно се дължат до известна степен на пречките за навлизане на пазара и други ограничения, които намаляват нивото на конкуренцията в сектора на търговията на дребно в някои държави членки. Ниската производителност в сектора на търговията на дребно възпрепятства ефективността на икономиката като цяло.

Повишаването на прозрачността, ефективността и отчетността в обществените поръчки, които представляват 19 % от БВП на ЕС, е от решаващо значение за инвестициите. Държавите членки следва да осигурят адекватен административен капацитет и да се съсредоточат върху засиленото използване на електронни обществени поръчки (цифрови инструменти) и борба с корупцията.

Необходима е съвременна и ефикасна публична администрация, за да се гарантират бързи и висококачествени услуги за предприятията и гражданите. Повишаването на качеството, независимостта и ефикасността на съдебните системи на държавите членки е предпоставка за среда, благоприятна за инвестиции и бизнес. Необходимо е да се осигури бързото производство, да се реши проблемът с натрупаните висящи дела, да се увеличат гаранциите за независимостта на съдебната власт и да се подобри качеството на съдебната система, включително чрез по-добро използване на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) в съдилищата и използване на стандарти за качество.

Освен това внедряването на нови технологии и бизнес модели може да открие допълнителни източници на растеж и да доведе до значително създаване на работни места. За да използват по-най добрия начин тези източници, държавите членки следва да създадат подходяща и благоприятна бизнес и регулаторна среда и да засилят партньорствата между предприятията и университетите, особено за цифровото преобразуване на промишлеността и услугите, приложенията за големи масиви от данни и икономиката на споделянето.

Освен това е необходимо действията на държавите членки да подобрят ефективността на използването на ресурсите и на напредъка към постигане в много по-голяма степен на кръгова икономика. Подходът на кръговата икономика²⁵ има за цел да запази и поддържа стойността на продуктите, материалите и ресурсите в икономиката за възможно най-дълъг период от време, като същевременно свежда до минимум създаването на отпадъци. Една по-кръгова икономика и подобряването на ефективността на ресурсите ще допринесат за стимулиране на инвестиции с краткосрочни и дългосрочни ползи за икономиката, околната среда и заетостта.

4. Отговорни фискални политики

²⁵ Както се предвижда в работната ѝ програма, Комисията ще представи пакет за кръговата икономика в края на 2015 г.

Бюджетните дефицити намаляват, а държавният дълг изглежда се е увеличил. Икономическото възстановяване и по-ниските лихвени проценти, както и продължаващите в някои държави усилия за консолидация спомагат за спада в номиналните бюджетни дефицити. Очаква се държавният дълг в ЕС и еврозоната да намалее незначително през 2015 г. след няколко последователни години на силно покачване. Намаляващият брой държави, които се намират в процедура при прекомерен дефицит, отразява усилията, положени през последните години. В много държави членки обаче публичният дълг остава много висок. Това действа като спирачка за растежа и прави тези държави по-уязвими от неблагоприятни шокове.

Пактът за стабилност и растеж предоставя правилната рамка, за да се гарантира, че публичните финанси са сведени и поддържани на устойчиви равнища, като същевременно наличното фискално пространство се използва в пълна степен. Комисията съвсем наскоро представи становищата си относно проектите за бюджетни планове на държавите членки от еврозоната.²⁶ При прилагането на Пакта за стабилност и растеж, потвърдено като част от настоящия пакет, Комисията ще вземе под внимание отражението върху бюджетите на извънредния приток на бежанци. Информацията, предоставена от държавите членки, ще бъде използвана при (последващо) оценяването на евентуалните временни отклонения от изискванията на ПСР за 2015 г. и 2016 г.

Фискалната позиция за настоящата и следващата година е до голяма степен неутрална както в еврозоната, така и в ЕС като цяло. Тя изглежда адекватна спрямо двойката цели за дългосрочна устойчивост на публичните финанси и краткосрочно макроикономическо стабилизиране.

На равнище държави членки следва да бъдат запазени отговорните фискални политики, спазващи общи фискални правила. Това е от решаващо значение за намаляването на публичния дълг и за възстановяването на необходимите фискални буфери, като същевременно се избягват процикличните политики. Фискалната консолидация следва да бъде диференцирана в различните държави членки, за да отразява специфичните за всяка от тях предизвикателства, изразяващи се в намаляването на публичния дълг и стабилизирането на цикличната позиция, като същевременно се вземат предвид страничните ефекти, по-специално в държавите от еврозоната. Отбелязва се напредък към укрепването на националните фискални рамки, което е от ключово значение за постигането и поддържането на подходящи фискални политики. В началото на 2016 г. Комисията възнамерява да публикува своя доклад относно въвеждането на фискалния пакт в националните законодателства, както е предвидено в член 8, параграф 1 от Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз.

В съдържанието на фискалните стратегии следва да бъде даден приоритет на благоприятстващите растежа разходи и на запазването на продуктивните публични инвестиции. Най-големите намаления на разходите, планирани от държавите членки от еврозоната за следващата година, засягат разходите за заплати в публичния сектор и държавните покупки на стоки и услуги. Планираната корекция вероятно няма да се отрази на средносрочните перспективи за растеж, въпреки че вероятно има възможност избраният състав на разходите да насърчава растежа в по-голяма степен. Освен това ефективността на съществуващите разходни програми на държавите членки спрямо постигането на поставените им цели трябва да бъде

²⁶ За повече подробности вж. COM(2015) 800.

систематично анализирана и, когато е целесъобразно, да бъде подобрена чрез приемането на реформи.

Увеличаване на ефективността и на справедливостта на данъчните системи

Що се отнася до приходите, важно е да се гарантира, че данъчните системи са ефективни и благоприятстват растежа. Това включва изместване на данъчната тежест от труда, което може да допринесе значително за повишаването на трудовата заетост и адаптивността на трудовия пазар.

Освен това трябва да бъдат отстранени елементите в данъчното облагане, благоприятстващи задлъжнялостта. Като стимулира достъпа до финансиране, а следователно и инвестициите, преференциалното данъчно третиране на дълга, произтичащо от приспадането на плащанията по лихвите, е една от причините за предпочитането на дълга пред собствения капитал. На равнище държави членки тази „склонност към задлъжнялост“ в корпоративните финанси може да бъде отстранена, като бъдат премахнати изкривяванията, предизвикани от диференцираното данъчно облагане. В рамките на работата, предприета с цел да бъде придвижена напред общата консолидирана основа за облагане с корпоративен данък (ОКООКД), Комисията ще разгледа начините за отстраняване на „склонността към задлъжнялост“. Тя ще представи ново предложение през 2016 г.

Освен това държавите членки следва да се съсредоточат върху намаляването на агресивното данъчно планиране и борбата с данъчните измами и отклонението от данъчно облагане. Това ще спомогне за обезпечаване на приходите, например за публични инвестиции или за намаляване на данъците. Държавите членки могат да се борят с отклонението от данъчно облагане, данъчните измами и избягването на данъци чрез мерки по правоприлагане, повишаване на прозрачността и сътрудничество между различните национални данъчни администрации. През юни Комисията представи план за действие, предназначен да възстанови връзката между данъчното облагане и мястото, на което се извършва стопанската дейност, да реши проблема със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби от някои многонационални компании, както и да увеличи прозрачността на данъчното облагане. По подобен начин през март Комисията предложи пакет от мерки за увеличаване на прозрачността на данъчното облагане, чийто ключов елемент е въвеждането на автоматичен обмен на информация между държавите членки относно техните данъчни становища²⁷, свързани с всяко корпоративно образувание.

Отговор на демографското предизвикателство

По-дългият и по-здравословен живот е забележително постижение за нашите общества. Сега са необходими отговорни политики, за да се гарантира, че пенсионното осигуряване, здравеопазването и системите за дългосрочни грижи са финансово устойчиви и могат да осигурят адекватна защита за всички. През последното десетилетие бе постигнат значителен напредък в реформата на европейския

²⁷ Данъчните становища се отнасят до начина, по който националната администрация определя как да бъде обложена конкретната структура и стопанска практика във въпросната държава членка.

модел на социална закрила, особено в областта на пенсиите. Мнозинството държави членки адаптираха своите системи, за да бъдат по-добре подготвени за демографските последици, които ще се почувстват през следващото десетилетие. Става въпрос не само за общите увеличения на пенсионната възраст, но също и за ограниченията за ранното пенсиониране.

Реформите за повишаване на устойчивостта на пенсионните системи в повечето държави членки могат да доведат до нови предизвикателства. Като цяло, реформите вървяха ръка за ръка с рационализирането на системите за обществено пенсионно осигуряване. За да се гарантира, че тези реформи ще се ползват с трайна подкрепа и ще постигнат успех, вероятно ще бъдат необходими други съпътстващи мерки за поддържане на приходите след пенсиониране, например чрез удължаване на трудовия живот и чрез предоставяне на други източници на пенсионни доходи посредством спестявания за допълнително пенсионно осигуряване. Заедно с това държавите членки трябва да подкрепят развитието на колективни и индивидуални пенсионни планове, допълващи обществените пенсионни схеми, включително чрез премахване на пречките на европейско равнище. В зависимост от националните практики социалните партньори могат да играят важна роля в това отношение.

Що се отнася до здравеопазването и системите за дългосрочни грижи, реформите трябва да продължат, за да бъде повишена тяхната ефективност и да бъде осигурен подходящ достъп. Демографските предизвикателства засягат не само пенсиите, но и разходите за здравеопазване и дългосрочни грижи. По-доброто здравословно състояние на населението подобрява също участието на пазара на труда и производителността на труда. Държавите членки следва да въведат мерки за осигуряване на устойчива база за финансиране, да насърчават предоставянето на ефективни първични здравни грижи и достъпа до тях, икономически ефективното използване на лекарства, подобряването на обществените поръчки, подобряването на интеграцията на грижите чрез актуализирани информационни канали (като електронното здравеопазване), оценяването на относителната ефективност на здравните технологии и насърчаването на здравословния начин на живот и профилактиката на заболяванията.

5. Следващи стъпки

ЕС трябва да действа решително и колективно, за да преодолее своите икономически и социални предизвикателства. В настоящия годишен обзор на растежа Комисията предлага това да стане въз основа на интегрираните стълбове на възобновяването на инвестициите, провеждането на структурни реформи и модернизирането на публичните финанси със силен акцент върху създаването на работни места и социалното приобщаване. Годишният обзор на растежа поставя началото на европейския семестър за 2016 г. Комисията очаква становищата на Европейския парламент и на заинтересованите страни на всички равнища да обогатят дебатите и да се съсредоточат върху приоритетите за действие.

Наред с дискусиите относно приоритетите за еврозоната, изложени в предвидената за нея препоръка, институциите на ЕС следва да се споразумеят относно приоритетите за ЕС и еврозоната през следващата година. Те следва да предоставят насоки за съдържанието на националните програми за реформи/програмите за

стабилност или конвергенция на държавите членки през април, както и съответните специфичните за всяка държава препоръки през месец май.

За постигането на успеха е необходима силна обща ангажираност от страна на държавите членки и институциите на ЕС. Комисията ще продължи да работи с всички участници, за да гарантира, че възстановяването е насочено към устойчиво развитие и че Европа може да отключи своя пълен потенциал за растеж.

ПРЕРАБОТЕНИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ СЕМЕСТЪР

От миналата година Комисията рационализира съществено европейския семестър, като установи по-откровен диалог с държавите членки, например като се ангажира активно със заинтересованите страни на всички равнища, като оптимизира предоставените насоки и публикува докладите по държави през февруари, което оставя повече време за подготовката на специфичните за всяка държава препоръки. Както бе обявено в съобщението от 21 октомври 2015 г.²⁸, считано от настоящия цикъл на европейския семестър се въвеждат допълнителни подобрения:

- По-добро интегриране на еврозоната и националното измерение. Добре функциониращата и надеждна икономика на еврозоната е от първостепенно значение за доброто функциониране на целия ЕС. За улесняването на тази координация годишният обзор на растежа за 2016 г. се придружава от набор от препоръки за еврозоната. Това е важна промяна спрямо предходните цикли на европейския семестър, когато препоръките за еврозоната бяха предлагани заедно със специфичните за всяка държава препоръки в края на семестъра.
- По-силен акцент върху заетостта и социалните показатели В процедурата при макроикономически дисбаланси допълнително бяха изтъкнати заетостта и социалните аспекти. Три основни показателя (равнището на активност, младежката безработица, дългосрочната безработица) са използвани в доклада за Механизма за предупреждение за 2016 г., който придружава настоящия годишен обзор на растежа. В контекста на новите програми за макроикономически корекции се отделя повече внимание на социалната справедливост. В проекта на съвместен доклад за заетостта се обобщават предизвикателствата и приоритетите. Активното участие на социалните партньори се насърчава на всички равнища.
- Насърчаване на сближаването чрез сравнителен анализ и прилагане на най-добри практики. Комисията постепенно ще предложи целеви показатели и ще засили обмена на най-добри практики в политиката или в тематичните области.
- По-целенасочена подкрепа за реформи чрез фондовете на ЕС и чрез техническа помощ. Настоящият годишен обзор на растежа е придружен от предложение за финансиране на техническа помощ в полза на държавите членки.²⁹

Освен това съгласно предложението от 21 октомври икономическото управление на ЕС ще бъде подобрено чрез практически подобрения на процедурата при макроикономически дисбаланси и чрез изпълнението на Пакта за стабилност и растеж, както и чрез създаването на консултативен европейски фискален съвет и на мрежа от национални съвети по конкурентоспособността.

²⁸ COM (2015) 600.

²⁹ COM (2015) 701.